

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII

Kaina 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SAUSIS — JANUARY 9, 1978

Nr. 6

"LKB Kronika" Nr. 29

Vlado Lapienio teismas

"Praėjus persekiojimo skausmui, kankiniai išskyla šviesiais pavidalais, o persekiojami ir kankintojai — pasmerktųjų veidais"

9

V. Lapienio paskutinio žodžio teisme tęsinys.

Kaip atrodytų marksistams, jei tarybinė visuomenė skelbtų komunistų partijai, kad antikomunistinės propagandos laisvę pripažįstama visoms piliečiams, o komunistinės — nepripažįstama. Tikriausiai komunistai sakytų, kad tai ne laisvė, o šlykšti demagogija. Ar džiaugtis komunistai, jei jų idėjos būtų naikintos visuomenės ir jų pačių akys, o jiems gintis nebūtų leidžiama? Komunistai ne tik neleidžia tokia "laisvė", bet pasmerktų kaip pas tyčiojimą iš elementariųjų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Tai kodėl gi komunistai tokia "laisvė" siūlo kitoms, kurios patys nepripažįsta už laisvę?

Štai keli fragmentai iš ateistinių knygų apie religiją. Knyga "Pasikalbėjimai apie religiją ir mokslą" (Vilnius, 1963): "Tarybų Sąjungos komunistų partijos tikslas yra komunistinės visuomenės sukūrimas [...] komunistinė visuomenė neįmanoma sukurti nei vienu religijai prietarų" (p.286). "Komunizmas ir religija nesutampa" (p.212). J. Galickaja, "Mintys apie religiją" (Vilnius, 1963): "Negalima būti pamaldžiu žmogui ir valstybiniui žmogui, tikinčiam žmo-

gumi ir geru piliečiu, t.y. dorybų žmogui" (p.137); "Moralė baigiasi ten, kur prasideda religija" (p.140); "Romos popiežiai — didžiausi iš šarlatanų, kada nors išnaudojusiu religiją" (p.157); "Romos 'Krištas' vietininkai" dvylika šimtmečių iš eilės dievo vardu darė siaubingiausius nusikaltimus ir šlykščiausius begėdystes" (p.167); "Daugelis mokslininkų laikėsi idėjos apie 'tris apgavikus' — Mo-

"Kokia gali būti sąžinės laisvė, kai Konstitucijoje yra tik antireliginės propagandos laisvė, kai kiekvienas ateistas turi teisę kreiptis į savo sąžinę, ją išvilkti, pažuokti, paniekinėti, nors ji būtų ir nekalčiausia. Tai pasityčiojimas iš tikinčiųjų, tai sąžinės varžtai, tai pančiai, pasityčiojimas iš paties žmogiskumo — sušuktų kiekvieno kito krašto pilietis".

ze, Kristų ir Mahometą" (p.234). Taigi, kaip, pliusk Dievą, Bažnyčią, popiežių, smerk dvasininkus, tikinčiuosius, vesk propagandą prieš bet kokią religiją, o partija ir vyriausybė dar pagirs už tai. Bet, gink Dieve, ne žodelio prieš bėdavius, nebulindantis nuo ateistų išpuolių. Tada tuoj pasodins už grotų ir nubaus, kaip padariusį nusikaltimą numatytą LTSR BK 68 arba

1991 str., t.y. kaip sistemingai vedantį antitarybinę agitaciją ir propagandą arba už skleidimą žinomai melagingų prasimanymų. Tai štai tau ir sąžinės laisvė!

Kokia gali būti sąžinės laisvė, kai Konstitucijoje yra tik antireliginės propagandos laisvė, kai kiekvienas ateistas turi teisę brautis į savo sąžinę, ją išvilkti, pažuokti, paniekinėti, nors ji būtų ir nekalčiausia. Tai pasityčiojimas iš tikinčiųjų, tai sąžinės varžtai, tai pančiai, tai pasityčiojimas iš paties žmogiskumo — sušuktų kiekvieno kito krašto pilietis sužinojęs apie tai.

Be pareigų valstybei, aš kaip katalikas turiu pareigų religijai ir Bažnyčiai, įpareigojančių mano sąžinę. Ginti tikinčiųjų ir Bažnyčios teises yra ne politika, o kiekvieno kataliko šventa pareiga.

Kai nebus tikinčiųjų persekiojimo, tada nebus kas sukelti nepasitenkinimą, pasipiktinimą, bei pasipriešinimą, o tuo pačiu nebus ir "LKB Kronikos".

Laikas, praleistas už grotų, gindant žmogaus teises ir pagrindines laisves nėra prarastas, o gražiausiai pasitarnauja dvasiniam atgimimui. Visada praėjus persekiojimo skausmui kankiniai išskyla šviesiais pavidalais, o persekiojami ir kankintojai — pasmerktųjų veidais.

(Bus daugiau)

Venecijoje, kur Šv. Morkaus aikštė dažnai užlieja Adrijos jūra

DISIDENTŲ BIENALĖ APLANKE 200 TUKSTANČIŲ ŽMONIŲ

Venecija. — Venecijoje pasibaigė Bienalė, skirta apžvelgti disidentiniams sąjūdžiu Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistų valdomuose Centro bei Rytų Europos kraštuose. Bienalės organizatoriai, jos pirmininkas socialistas Ripa di Meana, yra patenkinti šios iniciatyvos rezultatais: disidentiniam menui skirtą Bienalės parodą, studijų simpoziumus, diskusinius susirinkimus aplankė daugiau negu du šimtai tūkstančių žmonių; apie Bienalę visą mėnesį plačiai rašė ne tik Italijoje, bet ir kitų pasaulio kraštų didieji laikraščiai.

Sovietų sukelta polemika dėl Bienalės surengimo ir jų pastangos sutrukdyti suorganizavimą nesumažino jos reikšmės, priešingai, dar labiau atkreipė Vakarų viešosios nuomonės dėmesį į kultūrinės laisvės ir kitų pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose.

"Venecijos Bienalė", — rašo įtakingasis Milano dienraštis "Il Corriere della Sera", — "padėjo išskirti į viešumą disidentų problemą ir ją įjungti į politinių kultūrinių sluoksnių ideologinius deratus. Sloginai mums giti faktai, jog Bienalė turėjo taip pat ir svarbios politinės reikšmės, nes disidentinis sąjūdis iš esmės yra politinio pobūdžio. Nėra tikslu

Uranas Juodojoje jūroje

Hamburgas. — Grupė vokiečių mokslininkų iš Hamburgo universiteto atidengė Juodojoje jūroje, Turkijos vandenų teritorijoje, urano kodus, didžiausius iki šiol žinamus pasaulyje, skelbia Hamburgo universitetas. Klodai guli po vandeniu nuo 1000 iki 2000 metrų. Radio vertė pinigais pagal dabartines urano kainas būtų keli šimtai milijonų dolerių.

Šios Hamburgo tyrinėtojų grupės vadovu buvo prof. Egon Degens, kuris apie urano atidengimą tuoj pranešė Turkijos ir Vokietijos vyriausybėms. Tyrinėjimai Juodojoje jūroje buvo pradėti jau prieš keletą metų.

Degens ir jo asistentai mano, kad uranas, galimas dalykas, yra susidaręs iš mirusio planktono, nusėdusio ant jūros dugno. Augalinis planktonas — fitoplanktonas, randamas jūros vandenyje, gali turėti didelį urano kiekį. Žalių ir rudų dumblių lase-lėse mokslininkai yra radę 10,000 kartų daugiau urano kiekio negu jūros vandenyje.

Rasti klodai Juodojoje jūroje yra susidarę iš organinių medžiagų ir turi savyje palyginamai mažai urano, bet ši medžiaga gali būti suderinta, o pasilikę mineralų pelenai turi didelį urano kiekį.

Nepiliečių registracija

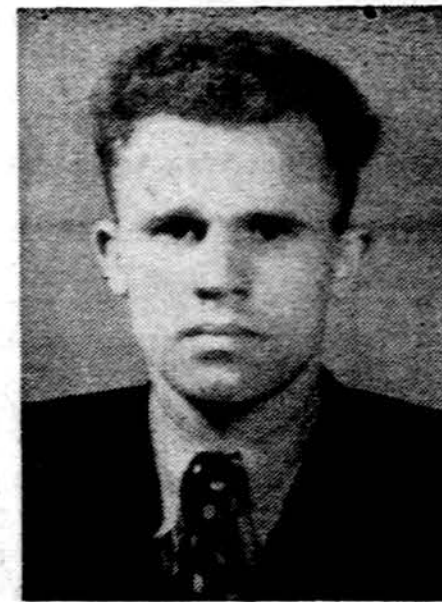
Washingtonas. — Teisingumo departamentas primuma, kad visi nepiliečiai sausio mėnesį turi užsiregistruoti. Registracijos blankai gaunami kiekvienoje pašto įstaigoje.

Washingtonas. — Amerikos laivynas ir aviacija ieško trijų amerikiečių ir jų jachtos, apie kuriuos Vietnamas sakė, kad po trijų mėnesių sulaukymo leido jiems išplaukti, bet nežinia, kur jie yra.

A. KAIRYS — ROMANO KONKURSO LAIMĖTOJAS

CHICAGO. — Sausio 7 "Draugo" romano konkurso teisėjų komisija — pirmininkas Povilas Gaučys, sekretorė Dalia Kučienienė, nariai Pranas Razminas, Juozas Toliušis ir Česlovas Grincevičius — ap-svarsčiusi visus konkursui pri-siųstus rankraščius, iš 12 roma-nų balsų dauguma išrinko premijuoti Pelėdos slapyvardžiu pasirašytą romaną "Po Damok-lo kardu". Atidarius voką, pa-aikšėjo, kad autorius yra Ana-tolijus Kairys, gyv. Chicagoje. Jam ir skiriama 1,000 dol. pre-mija. Mecenatai yra Ada ir An-drius Skučai iš Lake Worth, Fla.

A. Kairys mūsų literatūroje svarbiausia žinomas kaip dra-maturgas, laimėjęs ne vieną dramos ir taip pat romano kon-kursą. Premijuotam romane veiksmas vyksta II pas. karo metu Lietuvos provincijoje. Sta-riateriai ryškūs, o intriga stip-ri.

Iš konkursui pristatytų rank-raščių nemaža buvo ir kitų tik-rai gerų romanų, taip pat vertų premijos. Iš to matyti, kad mū-sų rašytojai nerodo pavargimo žymių ir tuo tenka džiaugtis.

Kada premija bus įteikta, bus pranešta vėliau.

Prancūzų komunistai kaltina Carterį

PARYŽIUS. — Prancūzų ko-munistų vadas Georges Mar-chais apkaltino prezidentą Car-terį, kad tas nori prisidėti prie Prancūzijos kairiojo bloko skli-mizatoriai, jos pirmininkas socia-listas Ripa di Meana, yra paten-kinti šios iniciatyvos rezultatais: disidentiniam menui skirtą Bi-e-nalės parodą, studijų simpoziumus, diskusinius susirinkimus aplankė daugiau negu du šimtai tūkstančių žmonių; apie Bienalę visą mėnesį plačiai rašė ne tik-tai Italijoje, bet ir kitų pasaulio kraštų didieji laikraščiai.

Išklausti ir tautos balso

VARSUVA. — 14 vadovau-jančių komunistų, tarp jų ir buvęs prezidentas Edward Ochab, parašė raštą dabartiniam šefui, komunistų partijos vadui Edwardui Gierekui, siūly-dami iš pagrindų peržiūrėti eko-nominę programą. Reikalauja atsisakyti 'ikišiolinės prakti-ko viską diktuoti iš viršaus, reikia artimesnio kontakto su tauta. Žodį turi turėti kitaip po-

Daugusia kalinių yra spalvotų

WASHINGTONAS. — Rev. Jessie Jackson, juodųjų PUSH organizacijos vadas, sako, kad Amerikos kalėjimuose iš 400,000 žmonių 300,000 yra juodieji ir kiti spalvotieji. Ta dispropor-cija esanti, jo žodžiais, tik to-dėl, kad juodieji neturi lėšų samdyti advokatus arba uždėti užstatų.

HONG KONGAS. — Pekino radijas apkaltino Sovietų Są-jungą noru tautas aplink Rau-donąją jūrą kontroliuoti ir iš-naudoti.

litiškai galvojančios žmonių grupės.

Valdžia, norėdama išbristi iš dabartinių sunkumų, 1976 bir-želio mėnesį buvo paskelbusi maisto kainų pakėlimą, bet dėl to kilo riaušės, ir kad neatsitik-tų dar kas blogiau, nuo projek-to atsisakė.

"Draugo" romano konkurso teisėjų komisija. Sėdi P. Razminas, P. Gaučys, D. Kučienienė, stovi J. Toliušis, Č. Grincevičius.

WASHINGTONAS. — Viet-namas painformavo Ameriką, kad trys amerikiečiai ir jų jach-ta, sulaukyti ir nuo spalio 12 te-belaikomi, yra laisvi, bet neiš-plaukė iš Vietnamo dėl blogo oro. Anksčiau buvo pranešta apie jų išvykimą, o kai niekur jie nepasirodė, Amerikos iektu-vai ir laivai aplink Vietnamą buvo pradėję jų ieškoti.

KALENDORIUS

Sausio 9: Julijonas, Marcijo-na, Algis, Gabija.
Sausio 10: Vilhelmas, Juta, Gražulis, Ragailė.

Saulė teka 7:18, leidžias 4:37.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, la-bai šalta, naktį žemiau nulio, dieną apie 10 laipsnių.

EUROPA SOVIETŲ PUOLIMO NEATLAIKYTŲ

WASHINGTONAS. — "NYT" žodžiais, Carterio administraci-ja apie pasaulio apsiginklavimą prielaidą išvados, kad Sovie-tų Sąjunga atominio karo lai-mėti negali, bet Amerikai ir jos sąjungininkams būtų didelė problema paprasti, tradiciniai ginklai, ginant Europą arba To-limuosius Rytus. Išvados pada-rytos po penkių mėnesių inten-syvių studijų. Siūloma daugiau dėmesio kreipti paprastiems ginklams, o mažiau krauti į sandėlius strateginių ginklų. Galimybė, kad Vakarų Europoje, nepražūdant teritorijos, ga-lima būtų sulaukyti sovietus, gan tolima.

Pesimistiškai atsiliepiama ir apie Korėjos pusiasalį. Jeigu šiaurės Korėja netikėtai pul-tų, greit kristų P. Korėjos sostinė Seoulas. Nesaugūs nei vandens keliai, kuriais Vakarai gauna naftą. Juo pulstų sovietų laivy-nas jūroje ir užtakuotų šal-tinius Persų įlankos rajone.

Mažiau rūpestių dėl sovietų strateginių raketų. Amerika tu-ri visas galimybes nuo to atbai-dyti. Jeigu toks atominis karas kiltų, apskaičiuojama, kad Ame-rika netektų 140 milijonų, sovie-tai 113 mil. žmonių. Trys ket-virtadaliai ekonomijos abiejose pusėse būtų sunaikinta. Nei vie-na pusė nebūtų karo laimėtoja, prielaidą abi tik pralaimėtoja.

Amerika daug geriau yra pa-siruošusi jūroje ieškoti ir nai-kinti sovietų laivus su atomi-nėmis raketomis. Tas pats ir apie karo aviaciją. Amerikos ra-ketos, ir bombonešiai pasirušė sunaikinti 70 proc. potencialo, leidžiančio sovietams ekonomiškai, politškai ir kariškai atsi-statyti.

Sovietų ir jų sąjungininkų Centro Europoje pajėgos per-svarą prieš Vakarų turį san-tykiu 3:1, bet ekspertų teigimu to neužtenka pasiekti grei-tam ir dideliu laimėjimui. Var-šuvos paketas galėtų mesti nuo 86 iki 92 divizijų, o karui užsi-tęsus, iki 130 div. Vakarams vis dar trūksta pakankamai amunicijos ir atsarginių dalių. Amerikai turi atsargų 90 dienų, o kai kurie NATO nariai tik 30 d.

Vakary pajėgos nėra išbalan-suotos tradiciniais ginklais il-gesiam karui vesti. Viltys esančios sudėtos į taktinius ato-minius ginklus. Tik dar neiš-ryškėjo, kokios būtų tolimesnės visos to pasekmės, kai panašų ginklų imtųsi ir sovietai.

Kita alternatyva — sudary-ti karinę sąjungą su Kinija, pri-versti sovietus savo ginklavimą si nukreipti į Aziją. Tik abejo-jama, kad greitai laiku galima būtų pajusti sovietų grėsmės sumažėjimą. Jei tik Maskva pa-

Tibete gyventa jau akmens amžiuje

Pekinas. — Prieš kelis dešim-tis tūkstančių metų Tibeto aukš-tumose, kur dabar niekas negy-vena, žmonės gyveno, rašo "New China" laikraštis. Kad ten sen-o-vėje, ankstyvojo akmens am-žiuje, buvo žmonių gyvenama, rodo rasti iš medžio ir akmens daiktai.

Žmonės gyveno prie ežerų ir upių, maždaug tarp 4,700 ir 5,200 metrų aukštyje. Klima-tas, galimas dalykas, tada buvo švelnesnis nei dabar, gamta lei-do žmogui prasimaitinti iš me-džioklės ir žūklės. Ten rasti daik-tai labai panašūs į tuos, kurie buvo užtikti prie Geltonosios upės. Vadinasi tarp tų gyvenojų buvo prekybiniai ir kitokie ryšiai.

Rodezijos kariai minų ieškotojai

justų, kad Kinija ginkluojama ir dalinamasi su ja žvalgybos žiniomis, būtų užliariuota ir dar labiau stiprintusi ir Euro-poje ir Tolimuose Rytuose.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

PRIEŠKALBINĖ DOVANA

Chicago Lietuvos opera 22-
jam darbo sezonui ruošiasi sta-
tyti G. Verdi "Nabucco" operą.
Naujosios operos spektakliai i-
vyks balandžio 1, 2 ir 8 d. Nors
iki operos spektaklių laiko dar
daug, bet praėjusių Kūčių dienos
išvakarėse, gruodžio 23 d. vaka-
re, operos vadovybė padarė neti-
kėtą staigmeną. Į penktadienio
repeticiją pakvietė eilę svečių ir
spaudos bei radijo atstovų pasi-
klausti, kaip skamba "Nabucco"
opera. Repeticijoje dalyvavo visi
solistai, išskyrus Kanadoje gyve-
nantį R. Strimaitį, gausus, aukš-
to meninio lygio pasiekęs operos
choras. Repeticiją pravedė jaunai-
sis operos dirigentas muz. Alvy-
das Vasaitis, kuris diriguos visus
tris "Nabucco" operos spektak-
lius. Kuogi buvome mes nuste-
binti šioje repeticijoje? Visų pir-
ma mažai pažįstamos "Nabucco"
operos melodringumu, arčiau bei
daug gražumu ir paties turinio
įdomumu. Stebino ir tai, kad, iki
premjeros liko dar net 4 mėne-
siams laiko, opera jau nebėgali
paruošta. 22 darbo metų solis-
tus, meno vadovus ir ypač ope-
ros chorą tiek subrandino, kad
jie dirba jau kaip profesionalai.
Todėl Chicago Lietuvos operos
įveikiami ir sunkiausi bei sudė-
tingiausi kūriniai. Maloniai ste-
bina ir tai, kad operai talkinin-
kaija ir jaunosios kartos atstovai:
chormeisterė E. Pakštaitė - Saka-
dolskienė, pianistas A. Kaminskas,
neuzimstant ir dirigento A. Va-
saičio. Jaunų veidų matyti ir cho-
re. Jei visuomenė ir toliau opera-
ms aukomis ir išpirks bilietus
visiems trims spektakliams, ope-
ros ateitis bus užtikrinta, nes už-
tenka idealistų, kurie sudaro vi-
sai išsivijai garbę nešanči Chi-
cago Lietuvos operos vieneta.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAI

Ju Chicagoje buvo visa eilė.
Naujų metų išvakarėse ypač gra-
žiai atrodė Jaunimo centras, kur
Naujųjų metų sutikimus rengė
Chicago Lietuvos opera didžio-
joje salėje ir "Dainavos" ansam-
blis kavinėje. Į abu pobūvius at-
vykstantis svečius pasitiko vi-
liojančiai apšviesti Jaunimo cen-
tro rūmai. Didžiojoje salėje ir ka-
vinėje žibėjo šviesos — švieslės
tam momentui pritaikytų papuo-
šalų fone. Į operos Naujų metų
sutikimą susirinko apie 300 sve-
čių, į "Dainavos" — apie 250,
nes po tiek tilpo abiejose vietose.
Svečių tarpe abiejose vietose bu-
vo matyti nemažai lietuviškos
dainos entuziastų bei puoselėtojų,
taip pat abiejų dainos vietų rė-
mėjų bei mecenatų. "Dainavos"
ruostame Naujų metų sutikime,
prieš prasidedant vakarienei,
trumpą šadit tarė "Dainavos" an-
samblis pirm. Al. Smilga ir visi
sugiedojom Lietuvos himną. 12
val. nakties, pasitinkant 1978 m.,
sugiedota Ilgiausių metų. Kavinė
įdomiai dekoravo "daivniatės"
dail. V. Alekšienė ir N. Paulaus-
kaitė su talka. Romantiškas vaiz-
das buvo, kai šokant prie A. Stel-
moko orkestro už stiklinių Jauni-
mo centro šiaurinio prieangio sien-
ų matėsi krentantis sniegas, per
pusvalandį baltu kluodu apklojęs
Jaunimo centro sodelį ir gatves.
Nors grįžtant gatvės ir keliai bu-
vo pavojingi, bet laimė ta naktis
iš lietuvių tarpo eisimo aukų, ro-
dos, nepareikalavo.

DIEŅRAŠČIO GALYBĖ

Dienraštis "Chicago Sun-
Times" sausio 1 d. ankstyvosios
laidosje įdėtaime skelbime padarė
klaidą: paskelbė, kad Goldblat-
to krautuvis spalvotos televizijos
19 inčų aparatus parduoda pa-
pildinta kaina — už 139,88 dol.
Kaip skaitytojai į tai reagavo, pa-
matėm kita dieną TV 5 kanalo
10 val. vak. šiniuose. Eilės žmonių
išsikišo prie Goldblatto krau-
tuvų, norėdami nusipirkti neti-
kėtai pigius spalvotos televizijos

aparatus. Ir tik tada paaiškėjo
dienraščio "Chicago Sun-Times"
(o gal ir krautuvių administraci-
jos parengto skelbimo) klaida.
Skelbime turėjo būti pažymėta,
kad už tą kainą parduodamos ne
spalvotos televizijos, bet juoda-
balta spalvų aparatai. Ką paro-
dė ši klaida, kurią vėlesnėse lai-
dosė dienraščio administracija a-
titaistė ryškiai pranešime skaity-
tojams? Parodė, koks galingas
ir kiek žmonių pasiekiantis yra
dienraštis ir kaip skaitytojai seka
skelbimus. Man regis, kad ir
"Draugo" dienraštyje dedami į-
vairūs skelbimai taip pat pasiekia
nemažą skaitytojų būrio akis ir
jų davejams atneša naudą. Antra-
vertus, be skelbimų šiame krašte
negali išlaikyti joks dienraštis,
jokia TV ar radijo stotis. Todėl
lietuviškas dienraštis, radijo va-
landėlės ir "Lietuvių televizijos"
pusvalandis turėtų būti kuo dau-
giau remiami lietuvių verslini-
ų skelbimais. Dienraščio "Chi-
cago Sun-Times" klaida parodė
skelbimų galybę.

SOVIETINĖS KNYGOS

Paskutiniame įdomaus "Li-
tuaniškos" žurnalo nr. paskelbtas
pilnas sąrašas lietuviškų veikalų,
kuriuos savo bibliotekoje turi

Iš Los Angeles įvykusių garbės konsulo Vyt. Čekana viešaus pagerbimo iškilnių Nuotr. A. Gulbinsko

Wisconsino universitetas Madiso-
ne. Turėdamas valandėlę laiko, a-
pytiksliai suskaičiau visus univer-
siteto turimus grožinės litera-
tūros ir atsiminimų veikalus. 246
knygų tarpe suradau štai ką: 64
jų išleistas prieš II pas. karą
(dauguma jų nepriklausomoje
Lietuvoje ar ankstyvesnėje Išeivio-
joje), 68 knygos išleistos po II
pas. karą V. Europoje ir Išeivio-
je, o 114 knygu išleista okup.
Lietuvoje taip pat po II pas. karą.
Si apytikslė statistika rodo, kaip
okup. Lietuvos atitinkamos įstai-
gos stengiasi okup. Lietuvoje iš-
leistas knygas įbrukti į įvairias
bibliotekas Vakarų pasaulyje. Ži-
noma, jų tarpe yra ir daug gerų
knygų, kaip B. Sruogos, V. My-
kolaičio-Putino ir visos eilės kitų
autorii. Bet kai kurios atsimini-
mų knygos, parašytos įvairių re-
volucionių, garbinusių Sta-
liną, yra pavojingos, nes jose

klastojama Lietuvos istorija, ne-
priklausomybės metai ir t.t. Jei
kada ateities studentai, pasinau-
dodami tomis universitetų biblio-
tekoms, rašys disertacijas lietu-
viškomis temomis, gali vadovau-
tis labai tendencinga medžiaga.
Gink Dieve, nesūlaug tas knygas
degti, bet universitetų bibliote-
koms Išeivijoje gyvenančios lei-
dyklos ir autoriai turėtų siųsti
daugiau savųjų atsiminimų kny-
gų, kurių gana svarių ir nemažai
Išeivijoje yra parašyta ir išleista.
Tai turime daryti ypač ateities
lietuvių studentų orientacijos la-
bai, nes dar keli dešimtmečiai, ir
nepriklausomybės laikų gyvųjų
liudininkų gal nebūtinai. Pz.,
ir šiuo metu, skaitydamas Vyt.
Alašo romaną "Liepkalnio so-
dyba", su kokių smalsumu sugrį-
tu pas nepriklausomos Lietuvos
ūkininkus, kurių atsiminimą bė-
gančios dienos vis labiau temdo.

telkimo koordinatoriui Juozas
Urbelis dabartinis Tautos Fon-
do įgaliotinis ir BALFO 117
skyr. pirm.) ir sekretoriumi Sta-
sys Vidmantas (LB Melrose Park
aplinkės valdybos sekretorius).
Tą patį dieną naujasis komite-
tas su organizacijų atstovais ap-
tarė minėjimo programos kai ku-
rias detales.

Lietuvos vadavimui bus telkia-
mos lėšos pagal asmenų pagei-
davimą JAV Lietuvių Bendruo-
menei, Amerikos Lietuvių Tary-
bai ir Tautos fondui.

Smulkesnės Vasario 16-tosios
minėjimo detalės bus paskelbtos
spaudoje ir kolonijos lietuviams

BAIGE UNIVERSITETĄ

Kristina Elsbargaitė, Vytenio
ir Danos Elsbargų dukrė, 1977 m.
gruodžio mėnesį baigė Northwest-
ern universitetą Technologijos
fakultetą. Studijavo kompiuterių
teoriją ir įsigijo bakaluro laips-
nį.

Ji yra baigusi Melrose Parko
lituanistinę šeštadienio mokyk-
lą. Vietos lietuvių ją gerai pris-
mena kaip buvusią renginiųose
pranešėja. Jos vienas žia, gimė
JAV lietuvių užtikrintai ne vienas
gali pavydėti jos žodžio ir
gražiai tariamos lietuvių kalbos.
Vietos lietuvių kolonijai būtų tik-
rai malonu, kad Kristina Elsb-
argaitė įsikurtų netoli Melrose Par-
ko. Stasys Vidmantas

cija baigiančiųjų vieton. Kaden-
ciją baigia: Kazys Juknelis, Jonas
Rugelis ir Juozas Urbelis. Da-
bartinių metų, kiek žinoma, vyks-
ta stipri rinkiminė veikla, nes
jauciamas noras sekančių metų
aplinkės valdybą amžiumi pa-
jauninti.

Apylinkės nariams pakvieti-
mai jau išsiųsti.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO SUKAKTIS

Vasario 16 d. minėjimas įvyks
1978 m. vasario 18. D. Minėji-
mo organizaciniais darbais rūpi-
nasi Bendras Lietuvių Melrose
Park organizacijų komitetas. Ivy-
ksusiame organizacijų atstovų pa-
sitarime 1977 m. gruodžio 16 d.
išrinkti: komiteto pirmininku
Otto Mejeris (Lietuvių Ameri-
kos Piliečių klubo pirm.), lėšų

Marian shrines of the Amerikas

Parašė Titas Narbutas
Įdomi knyga anglų kalba, ver-
sta iš lietuviško leidinio, kurią rei-
kėtų kiekvienam perskaityti.

Atsekant Marijos kultą nuo pir-
mų misionierių, čia aprašomos
svarbiausios Pietų, Centro ir Šiau-
rės Amerikos ir Marijos švento-
vės.

Knygoje gausu iliustracijų, ku-
rių tarpe yra net du Siluvos Ma-
rijos statulos Washington pa-
veikslai ir platus naujasis JAV
šventovės bei joje esančio lietuvių
koplyčios aprašymas.

Knyga patraukli ir rūpestingai
išleista, gaunama DRAUGE, kai-
na \$3.50.

Ta pati knyga čia gaunama ir
lietuvių kalba. Jos kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kai-
nos turi pridėti 5% mokesčių.

Illinois State gyventojai prie kai-
nos turi pridėti 5% mokesčių.

METINIS SUSIRINKIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės
Melrose apylinkės narių metinis
susirinkimas įvyks 1978 m. sau-
sio 15 d. (sekmadienį) 2:00 val.
p.p. Eagles salėje, 145 Broadway,
Melrose Park, Ill.

Svarbiausias susirinkimo už-
davimys — rinkti naujus val-
dybos narius dvejų metų kaden-

MARQUETTE AUTO CLINIC

6655-59 So. California Ave. — Tel. 471-0233

"470-8872"

Užsienio ir Amerikos automobilių.

Tune up ir vėsinimas (AIR CONDITIONING)

STABDŽIAI 6 mėnesių ar 6,000 mylių garantija

už mūsų darbą (pataisymus). Atmeta nuo 7 v. ryto.

iki 10 val. vakaro. Savininkas Norbertas Langys

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily
except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas
and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County,
Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign
countries \$34.00.

Pašto išlaikas mažinant, pakvitavimai už gautas prenu-
mėras nesijunčiami. AN DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad-
reso, gavus iš jo mokesčių, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumėra: mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kas-
dien nuo 8:30 iki 4:30, šešt-
adieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien
8:30 — 4:00, šeštadieniais
8:30 — 1:00.

• Redakcija straipsnius taisy-
savo nuožiuma. Nesunaudotų straipsnių
nesaugo. Jūs grąžina tik iš anks-
to susitarus. Redakcija už skelbi-
mų turinį neatsako. Skelbimų
kainos prišunčiamos gavus pra-
šymą.

Telef. — PR 8-3229

DR. ANNA BALUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLES LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
405 centulicpa, skambinti 374-8094
Pirmia ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6138 So. Kedzie Avenue
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 5 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2970
Reid. tel. WA 6646

Ofis. HE 4-5849; rez. 338-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt.
tik susitarus.

Dr. Ant. Endoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
3709 West 81st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.
10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir
Fimochinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
valandos pagal susitarimą

Reid. tel. — GR 6-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6133 So. Kedzie Ave. WA 5-2970
Valandos pagal susitarimą. Jei ne
atšilęs skambinti: ME 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-8893
Specialybė Akty ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2720

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val.
vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofis. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

DERMATOLOGIJA —
CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atskama 12 valandų
480-4441 — 661-4006

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Įeigos ir buto tel. 682-1381
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Makyrus trečiad. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vna
Makyrus trečiadienis.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. R. KILIANAS

(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8
val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
MEDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. RE 7-1163; rez. 238-2919

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-00 ir Campbell Ave. Kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washenaw — Tel. 778-0706
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo
receptus.
Didelis akinų rėmių pasirinkimas
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-3 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p.
Trečiadienis uždaryta.

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
111 No. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet
ir ketv. nuo 5-7 vakaro
Ofiso tel. 776-2880, reid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 68rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidentijos telef. GR 6-0817
Ofiso val.: pirmad., antr., ketv. ir penkt.
nuo 1:00 iki 3:00 val. popiet

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. R 6600
Ofiso val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 2-4 val. ir 6-8 v. vak.
Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6196

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad.
1-5 ir 6-7 — 10 anksto susitarus

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 So. Narragansett Avenue
Val. pirm., antr. ir penkt.: 2-7,
šeštadieniais pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽILIONA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 So. Narragansett Avenue
Val. pirm., antr. ir penkt.: 2-7,
šeštadieniais pagal susitarimą

DABAR ŽYDAI KOMUNIZMĄ GRIAUNA

Nei buržuaziniai, nei komunistiniai istorikai negali nuslėpti (ir neslepia) fakto, kad komunistinė sistema Rusijoje žymia dalimi padėjo sukurti žydų tautybės asmenys. Žydų įtaka komunistų partijoje nuo jos įsikūrimo pradžios (XIX - XX a. sąvartojė) buvo labai didelė. Tuo metu iš trijų žymiausių partijos vadų du buvo žydai. Žymiausias 1917 m. spalio revoliucijos praktiškas vykdytojas buvo ne kas kitas, kaip Leiba Davidovič Bronštein (1879-1940), reikšiasis L.D. Trockio vardu. Jis, veikdamas kartu su Leninu, vaidino pagrindinį vaidmenį, organizuodamas revoliuciją. Paskirtas karo komisarų, suorganizavo raudonąją armiją ir sumušė baltagvardiečius. Nebūtų buvę Trockio-kažin ar būtų pavykusi spalio revoliucija.

Lenino — Trockio laikais žydai užėmė raktines pozicijas boševikų partijoje ir jų vyriausybėje, o komunistų partijos politiniame biure sudarė daugumą.

Ilgainiui žydų įtaka komunistų partijoje Rusijoje ėmė pamažu mažėti, tačiau žydų tautybės asmenys labai įsigalėjo kituose svarbiuose postuose, ypač mokslo ir meno srityje. Dar 1970 metų Sovietų Rusijos gyventojų surašymo duomenys parodė, kad toje didėleje respublikoje tik 19 procentu rusų buvo įgiję aukštesnį bendrąjį ar techninį išsilavinimą, tuo tarpu toje pačioje respublikoje gyvenančių žydų tas procentas siekė 68 proc. Skaičiumi nežymų žydų mažumą pirmavo ir kitose srityse. Tais pačiais metais jie sudarė ketvirtadalį visų akademikų. Maskvos mieste iš kiekvienų septynių daktaro laipsnį turinčių mokslininkų vienas buvo žydas. Žydų tautybės žmonas buvo vedęs ne tikai Stalinas, bet ir visa eilė kitų aukštų komunistų funkcionierių. Net ir dabartinio Sovietų Sąjungos diktatoriaus žmona Viktorija yra žydė. Didelis žydų procentas ilgą laiką buvo įtakingiausias valdžios postuose, įskaitant saugumo tarnybas — NKVD ir MVD. Ir lietuviams, suimtiems boševikų okupacijos metu (1940 - 1941, 1944 - 1954 m.), teko ant savo kailio patirti žydų tautybės kankintojų — enkavedistų žiaurumus.

Priešydžiškos tendencijos Sovietuose pradėjo reikštis apie 1948 metus, maždaug tuo laiku, kai buvo įkurta Izraelio valstybė. 1948 - 1954 m. buvo ir keletas pogromų. Prieš pat Stalino mirtį "Izvestija" paskelbė kaltinimą žydams gydytojams, "bandžiusiems nužudyti" kai kuriuos atsakingus Sovietų darbuotojus.

II pasaulinio karo metu Pabaltijoj, Lenkijoje ir Rusijoje žydai išlikimai tarnavo raudonojoje armijoje ir daug prisidėjo prie Sovietų pergalės. Tačiau jų nuopelnai nebuvo komunistų išskirti. Nebuvo kaip reikiant įvertintos ir žydų tautybės Hitlerio aukos. Nužudyti žydų kapai daug kur buvo "užmiršti", o kur prisiminti ir pastatyti paminklai, jų įrašuose neduavo paminėtas žydų vardas. Didžiuliai žydų kapinynai vadinami ne žydų, bet "vokiškų nacių nužudyti tarybinių piliečių" kapinynais. Taip Babi Jar vietoje prie Kijevo yra didžiulis kapinynas, kuriame palaidota net 34,000 nacių nužudyti žydų. Paminklo įrašas: "Čia palaidoti Kijevo gyventojai ir karo belaisviai". Tokių kapų ir paminklų su minėtais ar panašiais įrašais yra apšči ir Lietuvoje. Dėl jų vardo paminkluose ir kitur nepaminėjimo žydai jautėsi užgauti ir prikišdavo boševikams jų nedėkingumą.

Pastaruoju metu priešydžiška akcija ypatingai išaugo. Priešas

ti neapykantai prieš žydus davė disidentinis judėjimas rusų tarpe, kurį boševikai priskiria žydams ir kaltina juos disidentų organizavimu. Žydai kaltinami sukėlę disidentinį judėjimą ir kontrevoliuciją Čekoslovakijoje, iš dalies Vengrijoje ir Lenkijoje. Iš įvairių peticijų parašų, rašytų 1977 — revoliucijos sukakties metais, esamatyti, kad pusę pasirašiusiųjų pavardžių skambančios žydiškai. Žydai vis dažniau kaltinami sukėlę disidentinį judėjimą, kurio tikslas sunaikinti boševikų režimą Sovietuose. Bet tai dar ne viskas.

Paskutinių šešerių metų bėgyje Sovietų Sąjungoje išleista apie 200 antisemitinio turinio knygų. Iš jų kelios yra ir lietuvių kalba. Pažymėtinas, kad okup. Lietuvoje tokių leidinių autorius dažniausiai yra Genrikas Zimanas, išsijęs žydų tautybės komunistas, labai daug bloga padaręs lietuviams, dabar tą patį bandas daryti savo tautiečiams.

Iš Markso biografinių aprašymų praleidžiamas tekstas, kur buvo pažymėta Markso žydiška kilmė. Sionizmas pristatomas lygiavertiu vokiškam nacizmui.

Priešydžiška propaganda varoma toliau "Der Spiegel" neseniai paskelbė žinią, Sovietuose jau esą pagaminti priešydžiški kino filmai. Vienas tokių filmų pradedamas atentato prieš Lenina atvaizdavimu. Kaip žinome, 1918 m. tokio atentato metu Leninas buvo sužeistas. Atentato vykdytoja žydė Fanja Kaplan. Ji šovė į Leniną apkalčiusi jį, kad jis su Vokietijos kaiseriu Vilhelmu Lietuvos Brastose sudaręs taisyklą ir atsisakęs sukelti revoliuciją Vokietijoje.

Minėtas filmas, tuo tarpu plačiai visuomenei dar nerodomas, vadinamas "Slapti ir vieši dalykai". Be ko kita, jame rodomas ir hitlerinės Vokietijos tankų įsiveržimas į Sovietų Sąjungą 1941 metais. Vaizdą seka filmo komentatoriaus žodžiai: "Žydiškas kapitalas padėjo Hitleriui ateiti į valdžią". Tačiau, kad 1917-1918 m. Vokietija davė Rusijos komunistams 40 milijonų aukso markių ir padėjo įsigalėti Leninui — filme nutyliama...

Ir Sovietų televizija nukreipia prieš žydus. Viena "dokumentiniame" filme žydai vadinami "sielų pirkliais". Kitame vaizduojamas žydas — užsienio turistas, atvežęs į Maskvos aerodromą ir platinąs priešsovietinę literatūrą, perduodas Rusijos žydams sionistams "nurodymus". Filmo komentatorius minėtą turistą vadina "CIA agentu".

Atrodo, kad minėtos ir kitos priežastys bus palenkinusios, palyginti, didelę Sovietų žydų emigraciją į Izraelį. Pastaruoju metu, kaip žinoma, ten emigravo 140,000 Sovietų žydų, iš jų tarpo gal apie 10,000 Lietuvos žydų. (Šiuo metu okup. Lietuvoje gyvena gal tik 10,000 žydų).

Žydai Sovietuose dabar laikoma labiausiai pavojinga opozicijai grupei. Pastaruoju metu netgi bandomos tam tikru požiūriu pateisinti vokiškų nacių įvykdytos žydų žudynės, kurių metu apie 6 milijonai žydų neteko gyvybės. Dėl jų kaltinami patys žydai, "nustatytu laiku neapleidę Vokietijos".

Baigiant reikia dar pridėti, kad Izraelio valstybė ir Sovietų Sąjunga neturi diplomatinių santykių, o žydų — arabų ginčai Sovietais visada palaiko žydų priešus. Nereikia tad stebėtis, kad ir Sovietų Sąjungos žydai, kaip ir visos tarptautinės žydų judėjimas, yra pakeitęs nuomonę komunistų atžvilgiu. Žydai sukėlė Rusijoje revoliuciją, bet jie dabar, lyg savo kaltę atpirkdami, boševizmą griauja.

b. ku.

ANTROJI SOVIETŲ EKONOMIJA

J. VAICELIUNAS

Sovietų pirmoji ekonomija yra valstybės nuosavybė, centre suplanuota ir vadovaujama nusistatymais kainomis ir tvarkoma kariniais nuostatais. Šalia tos yra antroji ekonomija, kuri dirguoja krašto privatų ekonominį gyvenimą, nors dažnai užkliudama už valstybinių nuostatų. Antroji ekonomija dar vadinama kontrekonomicija, nes ji išeina prieš valstybinę ekonomiką. Antroji ekonomija yra surišta su korupcija, pirkimais, juodąja rinka, vagystėmis. Antrąją ekonomiką vykdo beveik visi Sovietų gyventojai, ypač tie, kurie turi palankias sąlygas: aukštieji krašto pareigūnai komunistai, specialieji tarnybų pareigūnai, jūrininkai, keleivinių lėktuvų įgulos, muitininkai ir kiti.

Sovietų turtuoliai

Jeigu Sovietų Sąjungoje yra turtuolių, tas rodo, kad jie turtus susikrovė tik antrosios ekonomijos dėka. Iš gaunamo atlyginimo didžioji Sovietų gyventojų dalis negali normaliai pragyventi, o ką bekalbėti apie turtus susikrovimą. Sovietuose turtingais tampa iš korupcijos, stambių kyšių, juodosios prekybos ir pan.

Štai viena sritis — automobiliai. Ir po 60 metų sovietinio režimo sunku gauti pirkti naują automobilį. Vieni naujus automobilius nusiperka greitai, o kiti eilę jie laukia labai ilgai. Vienas gyventojas automobilį leidimą ir automobilį gavo po 12 metų laiko. Kurie gerai patopa tos srities tvarkytojus, jų pavardės laukiančiųjų sąrašą atsiranda prie pirmųjų. Kol paskutiniai gaus naupirkti vieną automobilį, tepėjai jų nusiperka po kelis, juos parduoda ir gerai uždirba. Čia neįsiskaitomi tie, kuriems automobilius nupirka laisvajame pasaulyje gyvenę giminės.

Sovietų slaptoji policija KGB suima Maskvoje prieš komunistinį režimą demonstruojančius žydus.

Panaši padėtis ir negausiose Sovietų garažuose, kur ne mechanikai laukia darbo, bet automobilių savininkai prašo jo automobilių kaip galint greičiau pataisyti. O tas "kaip galint" atseina šimtine ir kita rubliu. Mechanikai iš "kaip galint" daug daugiau uždirba, negu jų normalus uždarbis.

Kolchozininkai mažai ką gali savo sklypuose išauginti, bet ir jie savo derlių veža į turgų parduoti, nors labai nuskriausdami save. Jie nuveža į turgų parduoti bulvių. Sunku pasakyti, ar tos visos bulvės yra išaugintos jų sklypuose, ar yra bulvių ir iš kolchozo lauko. Sovietų kolchozininkai yra laikoma vargingiausia žmonių klase, nes jie labai mažai uždirba, o mažai ką gali gauti iš šalies.

Aukštoji korupcija

Aukštoji korupcija yra vykdoma aukštųjų komunistų sferoje: ministerių vietų pardavimas, o kartais parduodami ir komunistų partijos postai. Tokių postų pardavinėjimas vyksta visur, ypač Kaukaze (P.C. 1977. IX, 32 pl.). Ten mokama iki 10,000 rublių už mažesnius postus, o už prekybos ministerio postą mokama iki 250,000 rublių. Daugiausia tik ministeriai pagėja pasistatyti vasarvietes už 200,000 rublių, nors jų teoretinės algos tesiekia 700 — 800 rublių per mėnesį.

Kaukazo gyventojai daugiausia naudoja antrąją ekonomiką, dėl to ten teko išvalyti komunistų partiją, nes ir jos nariai vertėsi juodąja rinka. Nenuostabu, kad Kaukaze yra daug turtingų gyventojų. Jau net spaudoje praskambėjo anekdotas, kai vienas gruzinas pasakė savo draugui, kad noris nuvykti į Maskvą pamatyti baletą, nupirkti žmonai

kailinį paltą ir pamatyti Lenina. Draugas jam pasakė, kad jam tie reikalai nepavyks, nes teatre bilietai visuomet išparduoti, kailiniai paltai taip pat išparduoti, o Lenino mauzoliejus uždarė, nes remontuojamas. Bet tas gruzinas į Maskvą nuvyko ir visur laimėjo.

Svaigalai — pirkimo priemonė. Kaip pirkimo priemonė svaigalose plačiai vartojami svaigalai: vodka ir samagonas. Geresnius gėrimus vartoja tik aukštesnioji klase — komunistai, nors žemos kategorijos komunistai geria ir samagoną. Žinoma, samagonas prieš vodka neatsilaiko, nes vodka yra pilnos maisto krautuvės. Tiesa, samagonas yra pigesnis, bet jis nėra sveika gerti. Ir vodka naikina žmones fiziškai ir dvasiškai, smugdo moralę, bet Kremliaus vadovai į tai nekreipia dėmesio, nes jiems svarbu pinigai, o ne žmonių moralė.

Korupcijos plitimas

Sovietuose korupcija, juodoji rinka išsiplėtė prie Chruščiovo ir Brežnevo. Tuo metu buvo kiek praversta geležinė uždanga. Sovietų laivai ir keleiviniai lėktuvai plačiai pasiekė laisvąjį pasaulį. Jūrininkai ir keleivinių lėktuvų įgulos iš laisvojo pasaulio parsigabena įvairių prekių ir lengvai praeina muitinėse. Daugiausia nelegalių prekių ateina pro Leningradą, Rygą, Odesą ir Maskvą. Pirmieji trys yra jūriniai uostai, o Maskva — didžiausias aerodromas Sovietų Rusijoje.

Kadangi Sovietų vyriausybė nėra pajėgi gyventojus aprūpinti prekėmis ir maisto produktais, tas spragas užpildo juodosios rinkos atstovai. Bet ir jie tas prekes daugiausia gauna iš vietinių fabričių ir krautuvų. Nežiūrint gausybės inspektorių, revizorių ir visokių tikrintojų, į juodąją rinką patenka daug valstybinių gaminių. Daug prekių į juodąją rinką patenka iš užsienio prisikėlimų dovanų siuntinių. Tiesa, už dovanas siuntinių juos Sovietai paima aukštus muitus, bet ir tuo atveju siuntinių turinys yra gėra prekė juodoje rinkoje. Iš tų siuntinių prekes perka ir komunistai, nes jos yra geresnės už vietines.

Praeito karo metu buvo sakoma, kad juodosios rinkos atstovams reikėtų patatyti paminklą, nes jie žmones aprūpina geriau pavalge ir apsirengę jie bruzdės dar labiau. Sovietų valdovs nuo bado. Sovietų karo sąlygos tęsiasi jau 60 metų ir vargu ar pasibaigs, nes jų vadovai visus krašto resursus meta į apsiginklavinimą, o žmonių pragyvenimui palieka tik nuotrupas. Tą

LIETUVOS ATSTOVAS DR. S. A. BAČKIS NAUJŲJŲ METŲ PROGA

Sutinkame Naujuosius 1978 metus, prisimindami svarbesnius 1977 metų dalykus ir klausdamiesi, ką mums žada 1978 metai.

Visų Vakaruose esančių lietuvių veikla 1977 metais buvo nukreipta į tai, kad tinkamai būtų pateikta dokumentacija Helsinkio Baigiamajai akčiai 1975 m. rugpjūčio 1 d. pasirašiusioms valstybėms, kada jų atstovai susirinks Belgrade apžvelgti ir įvertinti pasirašytų nuostatų įgyvendinimo reikala. Lietuvių gerai paruošta medžiaga buvo pateikta ne tik JAV institucijoms, bet ir kitų valstybių Helsinkio Baigiamajai akčiai pasirašiusiųjų vyriausybėms. Joje buvo aprašyta lietuvių tautos būklė, aspiracijos ir faktai, kaip Lietuvoje pažeidžiamos žmogaus teisės, pagrindinės laisvės, tarptautiniai nuostatai, kuriuos Sovietų Sąjunga yra pasizadėjusi vykdyti. Taip pat buvo pateikta medžiagos apie padėtį Lietuvoje Vakarų pasaulio spaudai.

1977 m. lapkričio 25 d. JAV delegacijos narys Belgrado konferencijoje senatorius Dole savo kalboje priminė: "Faktas yra, kad JAV niekada nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir kad JAV oficiali nepripažinimo politika nebuvo pakeista Europos saugumo konferencijos rezultatais. Šis pastovus principas yra JAV politika ir ji yra remiama JAV kongresu".

Po to, 1977 m. gruodžio 9 d. JAV delegacijos pirmininkas ambasadorius Goldbergas, kalbėdamas Belgrado konferencijoje apie 29 metų Pasaulinės žmogaus teisių deklaracijos sukaktį, priminė JT gen. sekretorių Waldheimo ir 32-sios JT pilnaities pirmininko Mojsos žodžius, kad "Taika, saugumas ir žmogaus teisės yra neišskiriamieji dalykai ir kad visi, kurie siekia detentės, turi pripažinti, jog detentė, kurios siekiama, turi turėti žmonišką išraišką, jei norime, kad ji būtų efektyvi ir patvari".

Visai neseniai, 1977 m. gruodžio mėn., JAV prezidentas Carteris pareiškė žmogaus teisių proga, kad "Mes sustiprinome mūsų užsienio politiką žmogaus teisių klausimu ir mes leidžiame aiškiai žinoti, kad JAV yra priešpaudos aukų pusėje. Mes esame už kankinamuosius, už neteisėtai kalinamus ir su tais, kurie buvo nutildyti".

Šiandieninė mūsų padėty paminėti pareiškimai mus guodžia ir stiprina. Tiesa, realybė dabar tokia yra, kad pasaulinė politika yra atsargi ir galimūmai ką padaryti, pasiekti yra riboti. Bet, nežiūrint galimų ribotumų, tikėkimės, kad žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių nuolatini priminimas pradės reikštis didesniu tų teisių ir laisvių pagerimu.

Sutinkime Naujuosius metus su viltimi didesnio žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimo, kas Belgrado konferencijoje svarstoma. Tad Lietuvos pasitūrinys vardu linkiu visiems tautiečiams gražiomis prosvaitėmis gausnių Naujųjų metų.

1977 m. gruodžio 15 d. JAV prezidentas Carteris pareiškė žmogaus teisių proga, kad "Mes sustiprinome mūsų užsienio politiką žmogaus teisių klausimu ir mes leidžiame aiškiai žinoti, kad JAV yra priešpaudos aukų pusėje. Mes esame už kankinamuosius, už neteisėtai kalinamus ir su tais, kurie buvo nutildyti".

Šiandieninė mūsų padėty paminėti pareiškimai mus guodžia ir stiprina. Tiesa, realybė dabar tokia yra, kad pasaulinė politika yra atsargi ir galimūmai ką padaryti, pasiekti yra riboti. Bet, nežiūrint galimų ribotumų, tikėkimės, kad žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių nuolatini priminimas pradės reikštis didesniu tų teisių ir laisvių pagerimu.

Sutinkime Naujuosius metus su viltimi didesnio žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimo, kas Belgrado konferencijoje svarstoma. Tad Lietuvos pasitūrinys vardu linkiu visiems tautiečiams gražiomis prosvaitėmis gausnių Naujųjų metų.

BOLŠEVIKAI PERSEKIOJA IR STACIATIKIUS

Užsienio spauda rašo apie naujas sovietų valdžios represines priemones prieš žinomą stačiatikių kunigą Dmitrij Dudko. Ieškoma pretekstų jam nusikaltinti. Tačiau nei perkelimas į nuosavias parapijas, nei nevykusių suorganizuota auto-katastrofa, nei visos kitos administracinės priemonės neįstengia atitraukti šio uolaus kunigo nuo jo pašaukimo pareigų, ypač nuo jaunimo bei suaugusiųjų katekizacijos. Po perkelimo į kitą parapiją kunigo Dudko tikinčiųjų bendruomenė nuolat auga, nes žmonės jį susiranda net patalose tolimiausiose užkampyje.

Paskutiniu metu sovietinės valdžios igaliojimas religiniam reikalui Maskvos rajonui Trušinas, pareikalavo, kad Grebnevo bažnytinės bendruomenės taryba nutrauktų sutartį su kunigu Dudko. "Bet kadangi Grebnevo bažnytinės bendruomenės taryba kunigo Dudko veikloje nesurado jokio nusikaltimo priešatitautinio įstatymų ar rusų - ortodoksų Bažnyčios kanonams, ji šį valdžios igaliojimo Trušino pagedavimą atmetė".

— Jeigu nebe taip arti prie Dievo, kaip buvai, tai katro nuolta?

RUMUNIJOS APSILANKIUS

R. BASLAVICIENĖ

I tarptautines prekybos aukštumas iškyla keturi atvirukų su oro pašto ženklais pirkimas. Moteris skaičiuoja piestuką ant laikraščio kampo, bet jos matematika kažkaip nesueina. Už mažesnę didėją pirkėjų eilutė, o mes ne iš vietos. Pagaliau sumoku tris ir pusę dolerio.

Dan pataria nepasimesti, nes jis turi visų pasus. Žasele žygiuojam prie lėktuvo. Čia išrikiuoti mūsų lagaminai. Kiekvienas pakeliamas pirštu į savąjį, o patautuos atžymį jį kreida.

Prie laiptų kažkoks sujudimas. Vyrai nori lipti, bet jų neleidžia. Sustato lyg šonuose lyg špalierius, o mes, moterys, pražygiuojam viduriu užimam lėktuve geriausias vietas. Tas pakelia mūsų moralę ir visos nutariam, kad Rumunijoje pažanga.

Tarom propeleriniai lėktuvai yra rusų gamybos ir taip užia, kad skrendant negalima susikalbėti. Apačioje lygumos, bet po kiek laiko jos pradeda banguoti ir susikūprina į kalnus. Saulė šildo pro langus, o viduje ankšta ir tvanku. Visos 47 vietos užimtos. Patarnautoja atneša kavos ant puodelio dugno, o kiti geria konjaką. Už kavą užsimokam po 5 lejas. (12 lejų — 1 dol.). Mano kaimynė jauna, labai maloni olandė. Ji laisvai kalba vokiškai, angliškai ir prancūziškai. Visi europietiški agentūrai atstovai moka kelias svietimas kalbas. Raudonoju už amerikiečius, nors visi žino, kad esu lietuvė. Nereikia nė aiškinti, kur ta Lietuva, ar kas ją ištiko.

Aerodrome jau laukia autobusas. Bet ir čia karveivai su šautuvais ir kulkošvaidžiais. Be to dar ir kariniai lėktuvai su raudonom žvaigždėm.

— O, čia nuo karo metų užsiliko, — numoja ranka Dan ir krypsta į kitą temą.

Moldavija —Bukovina

Per oranžinius arbūzus nubarstyti laukus tįsta liepų alėja. Pravažiuojam kaimą, kurio trobesius ir daržus juosia tvoros, o už jų krypuoja antys ir kudakina vištos.

Tolumoje nuostabus laukų žalumas, atrodo, dar drėgnas ką tik užteptais dažais, lyg užmirštas mirtį nešančios rudens rankos.

Moldavija yra šiaurinės Rumunijos provincija, o šiaurinė Moldavijos dalis vadinama Bukovina. Ji garsi senais vienuolynais ir bažnyčiomis, kurių paveikslais nutapytos sienos atvilioja čia nuo Rumunijos pajūrio turistus.

Didžioji to meno dalis yra iš 15-16 šimt., kai kraštą valdė Steponas Didysis. Kariuomenės vadas ir dvasinis Moldavijos tėvas jis suvienijo kraštą, patobulino pramonę ir prekybą. Bet sau amžiną paminklą pasistatė kultūrinėje srityje. Jo pastatyti vienuolynai, bažnyčios ir tvirtovės sukūrė savitą moldavišką stilių, kilusį iš tautinio meno tradicijų bei bizantinio ir gotinio stiliaus mišino. Bet didžiausia įnašą į meno pasaulį padarė išorinės bažnyčių freskos, vaizduojančios tautines legendas, papročius, istorinius įvykius bei biblines temas.

Suceava

Sustojam Suceavoje, buvusioj Moldavijos sostinėje. Naujoje daly susisieti su pramonė, 3-4 aukštų namai ir plati aikštė su gėlynais, kurią supa krautuvelyje, teatras, lauko kavinė ir kioskai su laikraščiais, knygomis, dešrelėmis ir ledais. Moterys raudonais ir klijavais sijonais sėdi ant suolių ir supa vežimė-

liuose vaikus. Tie gi kliurkina pieną iš bonkutės ir žiūri į ryškiai mėlyną dangų. Spalvos čia visur labai tirtos, lyg palieti tempera dažai. Tas spalvingumas dominuoja ir freskose, kuriomis garsios Suceavos apylinkės.

Dragomirna

Nors religija Rumunijoje iš viešojo gyvenimo ir išstumta, pagal įstatymus ji nevaržoma. Bet senosios bažnyčios lankomos ne iš pamaldumo, bet dėl jų istorinės bei meninės reikšmės. Dauguma jų yra paliktos tik kaip muziejinė vieta, bet Dragomirnos vienuolynas dar veikia ir bažnyčioje šventadieniais laikomos pamaldos.

Mūs pasitinka juodai apsirengusi vienuolė su sparnuotu gaubtuvu ant galvos. Aplinkui tuščia, ramu, vieniša, negyva. Tik kelios juodvarniškai juodos figūros slankioja šešėliose.

Dragomirnos vienuolynas yra vienas iš naujausių 17 šimt. jį pastatė vyskupas Anastazijus, buvęs kareivis, tapęs kunigu, o vėliau ir visos Moldavijos metropolitu.

Atremontuota bažnyčia atrodo kaip peraugęs arbūzas su šone prisiliejusiu varpinu bokštu. Viduje po dulkių sluoksniu slypi tirstų spalvų freskos. Restauracijos darbai jau pradėti ir nuvalyta sienos dalis liudija jų grožį.

Kiemą juosia mūro pastatai, kuriuose yra vienuolynas, koplyčios ir muziejinės patalpos su iš praity šimtmečių surinktomis apylinkės senienomis. Nuostabus vaizdas nuo balkono. Lengvais kalneliais banguoja į tolį žalios kilimas, o tamsaus miško juostos smailiom eglų viršūnėmis apylinkės senienomis. Nuostabus vaizdas nuo balkono. Lengvais kalneliais banguoja į tolį žalios kilimas, o tamsaus miško juostos smailiom eglų viršūnėmis apylinkės senienomis.

— Čia buvo susukti net du filmai, — pasakoja Dan. Jis labai paslaugus ir atsako į visus klausimus, nors kartais ir diplomatiškai.

(Bus daugiau)

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS - Mardi Gras

Ivyks š. m. sausio mėn. 28 d. (šeštadienį) 6:30 val. vakare — JAUNIMO CENTRO RŪMUOSE, 5620 So. Claremont, Ave., Chicago, Illinois

RUOŠIA ŠIOS ORGANIZACIJOS:

Chicago lietuvių opera,
Illinois gyd. mot. pagalb. vienetas,
Cicero medžiotojų ir meškerotojų klubas,
Korp! Neo-Lithuania,
Studentai ateitininkai,
Skaudai,
Prez. Smetonos jūrų būdžių ir Nerijos gintarių igulos,
Jaunimo Choras Valva

Gražiausi kostiumai ir kaukės
bus premijuojamos spec. sudarytos
5 asmenų jūry komisijos.
Skiriamos 5 pinigines premijos.
Kaukių paradas prasidės
16 val. vak. didžiojoje salėje.
Paradą tvarko Algis Modestas (Telef. — 776-5383)

Ivairi programa. Veiks užkandinės,
barai, lošimo namai ir daugelis kitokių pramogų.
Gros du orkestrai.
Visi kviečiami dalyvauti varžybose ar
atsilankyti į šį didžiulį renginį.
Bilietai gaunami pas minėtų organizacijų
narius ir prie įėjimo kasoje.
Įėjimo kasa 5 dol. asmeniui.

Kviečia ORGANIZACIJŲ SUDARYTAS KOMITETAS.

Lietuvaitės, puošusios Pittsburge, Pa., lietuvišką eglutę. Matyti Danutė Žilinskaitė, E. Maksvytytė, Aldona Žilinskaitė

sunku.
Eglutė mūsų visų lietuvių pasididžiavimas. Reikalui esant Pittsburgh lietuviai dirba labai energingai.

Man teko garbė, su ugniagesių pagalba, pačioje eglutės viršūnėje pri-rišti didelę žvaigždę, papuoštą tautinių kaspinu.

Janė Žilinskienė

New Britain, Conn. VYR. PILIEČIŲ CENTRO DARBELIŲ BAZARAS

Gruodžio 13 ir 14 dienomis Senior Citizen Centre buvo darb-
belių (Craft) bazaras. Anksčiau,
kai centras buvo sename name,
tai bazaras būdavo rengiamas
kampiniame name prie Main St.,
o šiemet jau savame name. Tai
buvo pirmą kartą.

Šiame bazare darbeliai buvo
išdėstyti dviejuose kambariuose,
kur jie ir dirbami, o viename,
keramikos kambaryje, buvo par-
davinėjama kava ir pyragaičiai.

Cia buvo, kaip mes įpratę va-
dinti, mežginiai: pirštinės, kepu-
raitės, prijuostės, kilimėliai prie
durų ar prie lovos ir kitur. Tai
buvo labai gražūs darbeliai, tik
pirkėjų buvo nedaug.

Šiuos darbelius yra padariusios
apie 20 moterų, kurios dirba at-
važiauvusios prieš pietus ir paval-
giusios po pietų. Darbelių moky-
toja (Craft instructor) Vivian
Sarisley.

Taip pat Centras surengė du
parengimus: vienas buvo Padė-
kos diena, lapkričio 17 d., ket-
virtadienį, ir Kalėdų parengimą,
gruodžio 20 d., antradienį.

Abiejuose parengimuose buvo
gana daug žmonių, net dvigubai,

negu kasdieniniuose pietuose. Pa-
dėkos dienos pietuose dalyvavo
250 žmonių, o Kalėdų parengi-
me — 200 žmonių.

Stalų buvo specialiai pristaty-
tų valgomajame prieš sceną ir
buvo panaudotas "bingo" kam-
barys. Žinoma, valgiai abiejuo-
se parengimuose buvo daug ge-
resni negu paprastuose kasdieni-
niuose pietuose.

Jonas Bernotas

SPORTO REIKSMĖ

Sportas manština ne tik tai
jaunimo fizinės jėgas, bet ir

dvasines galias, ugdo žmoguje
moralines vertybes, pažymėjo
amerikiečių katalikų jaunimo
organizacijos vicepirm. kun.
Pasciak, pranešdamas, jog ši
organizacija yra įsteigusi spe-
cialius krikščioniškosios doro-
vės kursų amerikiečiams spor-
to treneriams ir sportininkams.
"Sportas", — pareiškė kun.
Pasciak, — "yra taip pat prie-
monė perduoti jaunimui Kris-
taus Evangeliją ir paskatinti
jaunus žmones krikščioniškai
gyventi".

Mielai mamytei

A. + A. KAROLINAI ANKIENEI mirus,
velionės dukrą gail. seserį BRONĘ GALECKIENE,
šeimos narius bei artimuosius didžio skausmo va-
landoje nuoširdžiai užjaučia

Liet. Gailestingų Seserų Sąjunga

Smuikininkui

A. + A. KAZIUI MATIUKUI,
buv. Kauno konservatorijos direktoriui, mirus Lie-
tuvoje, jo broliams smuikininkams POVILUI su šei-
ma Chicagoje, PRANUI su šeima Australijoje ir
VYTAUTUI Anglijoje didžią užuojautą reiškia

Ona ir Antanas Nakai
Jurgis ir Marija Kasakaičiai

Mūsų mielam prieteliui

A. + A. SIMONUI RADZIUI mirus,
jo mylimą žmoną p. RADZIENĘ, dukras ALDONĄ
VAICIONIENĘ ir LAIMĄ ALEKSIENĘ su šeimomis ir
kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime.

Vladas ir Ona Pajėdai
Sūnus Džonas su žmona ir duktė Vanda su šeima
Worcester, Mass.

Lietuvos Kariuomenės Savanoris - Kūrėjas, Vyčio Kryžiaus
Kavallerius

Pulk. lt. Antanas Skirpstūnas

Gyv. 2530 W. 40 Street, Chicago, Illinois

Ramiai išėjo amžinybėn 1978 m. sausio 5 d., 11:10 val. ryto,
sulaukęs 83 metų amžiaus.
Gimė Mozuriškių kaime, Marijampolės apskrityje.
Amerikoje išgyveno 26 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Olga, sūnus Algimantas,
marti Nijolė, anūkal Vida, Ramona ir Petras, duktė Irena ir Zentas
Eugenijus Slavinskai, pusbroliu kun. Alfonsas Petrakis, pusbroliu
Viktoras Raulinaitis, Leonas Raslavičius ir pussešerė Agotėlė Janu-
lienė su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko
broliu Juozas, Alfonsas, seserys Agotėlė, Anastazija ir Elzbieta su
šeimomis ir kiti giminės.

Priklausė Lietuvos Karių Veteranų sąjungai "Ramovė".
Kūnas pašarvotas Eudelkis-Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S.
California Ave.

Atsisveikinimas bus sekmdienį, 7 val. vakaro koplyčioje.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 9 d. iš koplyčios 9 val. ryto
bus atvykęs į Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, ku-
rioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus
nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus da-
lyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, duktė, marti, Zentas ir anūkal
Laidotuvių direktoriai D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440

MŪSŲ KOLONIJOSE

Pittsburgh, Pa.

GRAŽIAI PASIRODĖ LIETUVIAI

Pittsburgh miesto centre (Mar-
ket square) kur didelis žmonių ju-
dėjimas, 600 šiaudinukų ir 1200
baltų lempučių puošia 35 pėdų
aukščio lietuvišką eglutę. Prie-
kyje lenta su užrašu "Linksmų"
Kalėdų ir laimingų naujų metų
Pittsburgho lietuviams tik-
ra garbė turėti tokią gražią eglu-
tę. Daug žmonių fotografuoja ir
domisi šiaudinukais.

Pittsburgho lietuvių radijo pus-
valandžių vedėjai gražiai pagar-
sino. "Tėviškes garsų" vedėjas
Vytautas Jucius, lietuvių programos
vedėjas Povilas Dargis kvietė lie-
tuvius atvykti pažūrėti.

Didžiausią darbą atliko Danutė
ir Aldona Žilinskaitės. Jų pastan-
gomis gauta eglutė, šiaudai. Jos
paaukojo lemputes, per jų prašy-
mą atvyko ugniagesiai, be jų pa-
gelbos būtų neįmanoma pasiekti
eglės viršūnės.

Prie šio darbo daug prisidėjo
Sv. Pranciškaus vienuolyno sese-
lės Francesca ir Alverna. Jos pa-
darė daugiau kaip 300 šiaudinukų,
taip pat du vakarus mokė ki-
tas lietuves kaip daryti šiaudinukus.
Seselėms labai didelis ačiū.

Puošėm gruodžio 11 d. Oras
buvo labai šaltas, susirinkom
daugiau, kaip 20 žmonių ir mūsų
mylimos seselės Francesca ir Al-
verna.

Atvykus ugniagesiams pradė-
jom puošti. Tuojaus prisistatė te-
levizijos atstovas nufilmavo ir va-
kare rodė per televiziją. "Post —
gasette" kitą rytą idėjo nuotrau-
ką į laikraštį.

Per tris savaites atlikome didelį

BEVERLY HILLS GELINYCIA
Telef.: PR 2-0833 ir PR 3-0834
Taip pat naujoji Barbora ir
Gene Drishų krautuvė
THE DAISY STORE
8018 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 490-1318
Gėlės visoms progoms

darbą ir išgarsinom lietuvių var-
dą. Tą darbą atliko tik saujelė
trečios ir ketvirtos kartos lietu-
vių, kurie Lietuvos nėra metę,
lietuviška žodį sunkiai taria, kaip
kuriems visai nesuprantamas,
bet visi jaučiamės lietuviais.

Visus, kurie prisidėjo prie to
darbo, asmeniškai paminėti būtų

MARTINAS LASYTIS

buvęs profesorius pedagogas ir karininkas

Gyveno 240 Laurel Avenue, Wilmette, Illinois.
Mirė sausio 6 d., 1978 m. popiet, sulaukęs 92 m. amžiaus.
Gimė Klaipėdoje. Amerikoje išgyveno 29 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukra Eva D. Waltraud-
Baumann, Hamburge, V. Vokietijoje; dvi seserys: Elizabeth
Brachulis ir Helene M. Dahlin, ir kiti giminės, draugai ir
pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South
Western Avenue.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 10 dieną iš koplyčios
1:00 val. popiet bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįsta-
mus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukra, seserys ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. Evans ir Sūnus — Telef. 737-8600.

Mylimam tėvui

A. + A.

ANTANUI SKIRPSTONUI

mirus,

liūdinčią dukrą IRENĄ SLAVINSKIENĘ ir arti-
muosius nuoširdžiai užjaučia

BUVUSIOS BENDRADARBES:

E. Brizgienė
Z. Gallagher
N. Racevičienė
M. Markulienė
H. Mazurezyk

V. Rašytinienė
A. Rauchienė
J. Stankūnaitienė
V. Strikienė
V. Tumasonienė

APLINK MUS

× Dainavos ansamblis balandžio 15 d. vyks į Torontą, kur lietuviams duos muzikinio vakalo "Kūlgrinda" spektaklį.

× Regina Bielkutė, Rockforho, Ill., gyventojų dr. A. ir V. Bielskų dukterė, baigė Loyolos universitetą Chicagoje biologiją, aukščiausiais pažymiais cum laude, gaudama bakalaurio laipsnį. Regina priklausė universiteto lietuvių klubui, ir kitom draugijom.

× Sesuo M. Clemencia atsiuntė "Draugui" malonų laišką, kuriame rašo: "Šv. Seimos vilos Lemonte gyventojai sveikina Naujųjų metų progą. Priimkite mūsų auką už atsiųstus kalendorius. Norime prisidėti prie katalikiškos spaudos palaikymo darbo". Nuosirdžiai dėkojame.

× Sol. Algirdas Brazis vasario 7 d. dainuos St. Petersburg, Fla.

× Cap Codo, Mass., Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba, per Mykolą Biliną, mums atsiuntė malonius Naujųjų metų sveikinimus ir 10 dolerių auką. Dėkojame.

× "Aš skaitau "Draugą" nuo jo leidimo pradžios ir noriu jį skaityti ligi savo mirties" — rašo mums maloni skaitytoja ir rėmėja Paulina Budžius, Berwyn, Ill., siųsdama Naujųjų metų sveikinimus ir 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× V. Snarskis, žinomas čikagiešis, palinkėjo "Draugui" laimingų Naujųjų metų, padėkojo už korteles ir atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Kostas Bružas, Homewood, Ill., žinomas visuomenės veikėjas, įsijungė į "Draugo" Garbės prenumeratorių eilę, atsiųsdamas prenumeratos mokestį ir didesnę auką. Dėkojame.

× Kazys Sragauskas, Detroit, Mich., atsiuntė malonius sveikinimus ir auką. Ačiū.

× Helen Schanel iš Wood Dale, Ill., mums rašo: "Nors "Draugas" dėl pašto blogo patarnavimo mane pasiekia nereguliariai, tačiau visada jo laukiu, nes be jo neturiu progos su kuomi nors lietuviškai pasikalbėti. Taigi dienraštis padeda man nepamiršti gimtąją kalbą". Kartą, atnaujindama prenumeratą, pridėjo 12 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Bronius Gurėnas, Hayward, Wis., anksčiau gyvenęs ir dirbęs Chicagoje, atsiuntė malonius sveikinimus, prenumeratos mokestį ir 9 dol. auką. Ačiū.

× Teodora Eidukienė, Chicago, Ill., paprašė išsiųsti jai "Draugo" naująjį kalendorių ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Joseph V. Roland, San Francisco, Calif., žinomas lietuviškos knygos mylėtojas, mums maloniai pasveikino, atsiųsdamas 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Adolfas Švažas, Downers Grove, aukėjo 9 dolerius. Dėkojame.

× J. E. Vysk. Vincento Brizgo kunigystės Aukštojo Jubilėjaus Minėjimo Akademijos ir iškilmingos vakarienės bilietai yra gaunami Marginiuose, Vaznelių parduotuvėje ir BALF'e, 2558 W. 69 St. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

AR TURSİM PASTA ŠEŠTADIENIAIS

Deficito spaudžiamas paštas planuoja sustabdyti laiškus, laikraščius išnešiojimą šeštadieniais. Norėdamas išryškinti gyventojų nepasitenkinimą tokiu aptarnavimo slaurinimui, kongresmanas Ed. Derwinski (resp., Ill.) sausio 16 d. 2 v. p. p. Oak Forest priemiesty, Bremen Township Hall, 15350 S. Oak Park Ave., šaukia gyventojų apklausinėjimą. Norintieji pašto patarnavimą šeštadieniais išlaikyti, turėtų ten nuvykti su savo pareiškimais. Tokie apklausinėjimai jau praversti Denversy, Philadelphiaj, New Yorke ir kitur.

NEPILIEČIŲ REGISTRACIJA

Sausio mėnesį turi registruotis visi neturį pilietybės JAV gyventojai. Registracijos blankai gaunami pašte.

OPEROS DEFICITAS

Chicago Lyric opera baigė sezoną su 3.4 mil. dol. deficito. Visus metus rinkę aukas, gavo 2.8 mil. dol., bet deficitui išlyginti sausio 1 dar trūko 600, 000 dol.

SEKASI UNIVERSITETUI

Lojolos universitetas Chicagoje stiprus finansiškai: metus užbaigė su 475,000 dol., liekana išde.

MOKESČIAI

Šiemet mokesčiams įnešti terminas bus dviem dienom ilgesnis. Dėl pripuolančio savaitgalio dar nebus vėlu išsiųsti balandžio 17 dieną.

NUŠOVĖ UZPUOLEJĄ

69 m. amžiaus turinti moteris Elizabeth Kelly savo bute, 3920 S. Prairie, Chicagoje, nušovė L. Bell, 43 m., kuris norėjo ją nušauti. Bell su kitais dviem draugais gėrė anos moters bute, o kai draugai išėjo, ji moterį užpuolė, bet ji pagalgėj turėjo revolverį ir jį nušovė.

MIRĖ BILIJONIERIUS

Chicago bilionierius J. D. MacArthur, 80 m., vienas iš turtingiausių pasaulio žmonių mirė Floridoj, West Palm Beach ligoninėj, kasos vėžiu. Jis buvo apdraudęs versle.

ATOMINĖS JĖGAINĖS

Federalinės valdžios pasiūsti specialistai tiria Commonwealth atominų jėgainių saugumą.

× Vladas Bielinis, Chicago, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Ačiū.

× Sveikindami "Draugą", aukų po 5 dol. atsiuntė: Gediminas Bielskus, M. Palionis, B. Juozapavičius, Edvardas Pocius, Mathew Pollock, Robert Subert. MMaloniai dėkojame.

× Kazys Keciūrius, Lockport, N. Y., mus pasveikino ir atsiuntė 10 dolerių auką. Dėkojame.

× Po septynis dolerius aukų: Ina Kasis, Chicago, Adolfas Armalis, Chicago, Linda A. Bendoraitis, Cicero, Simas Brizgys, Chicago. Visiems tariame malonų ačiū.

× Aukomis po 5 dol. savo dienraštį parėmė: B. Milaknis, V. Bublys, C. Černiauskas, Ed. Sakalauskas, V. A. Lesniauskas, S. Kasnickienė, M. Krasauskas, Marijus Sajus, M. Arlauskas, kun. L. Budreckas, J. J. Ardy, Zenonas Smilga, Jonas Veselka, P. Milašius, Anna Senionis, Jonas Kloris. Visiems maloniai dėkojame.

Is komp. Vl. Jakubėno mirties metinių minėjimo Chicagoje

Nuotr. M. Nagio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— A. a. Balys P. Laučka, žinomo visuomenininko Juozo Laučkos brolis, mirė sausio 7 d. Columbia, S. C. Velionis buvo baigęs Marianopolio kolegiją ir Marshall teisių mokyklą Newark. N.J. Jis gyveno Columbia, So. Carolina. Ten jis buvo vedėjas Maryland Casualty kompanijos. Bet iš pareigų prieš kelerius metus buvo pašalintas dėl reumato ligos. Liko žmona Inka. Velionis laidojamas pirmadienį Columbia mieste iš katalikų bažnyčios.

— Dr. Stasys ir Laima Jasaičiai iš Bostono Kalėdų šventės praleido Santa Monicoje, Calif. Jasaičių vaikai Dalia ir Jurgis, mokslus baigę rytuose, pastoviai įsikūrę Californijoje.

— Dailininkas Jonas Rimša, Santa Monica, Calif., sveikatai pablogėjus, vėl paguldytas į ligoninę.

SVEICARIJOJE

— Straipsnis apie Čiurlionį. "Neue Zürcher Zeitung" dienraštyje išspausdintas straipsnis

SENIEMS IR LIGOTIEMS

Chicago miestas drauge su pašto įstaiga organizuoja naują pagalbą seniems ir ligotiems: jie gali pašut paduoti savo pavardę, adresą, savo giminių telefonus. Ant jų pašto dėžučių bus priliptas specialus ženklas ir, jeigu paštininkas pastebės, kad kramais neišimamas paštas, praneš giminiams, kad patikrintų, ar neatsitiko kokia nelaimė.

MIRTIS SPORTE

Besportuodamas Nottinghamo mokyklos salėje 10 metų berniukas Robert Jordan, gyvenęs 7138 W. 75 st., Chicagoje, susidūrė su kitu ir krisdamas taip trenkė galva į grindis, kad dėl to mirė.

STATO KOLEGIJĄ

Statori Daley kolegijos rūmai 7600 So. Pulaski, Chicagoje. Kainuos daugiau kaip 17 mil. dolerių. Užbaigs per dvejus metus.

GRIAUŠ RESTORANĄ

Gaisro sunaikintas Sharkos restoranas 7840 So. Western, Chicagoje, jau kuris laikas uždarytas. Teismas savininkams leido jį nugriauti.

CHAPLINO FILMAS

Sausio mėnesį Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje rodomi keturi negarsiniai filmai, kuriuose vaidino Charles Chaplinas.

Omahos Aušros tautinių šokių grupės šokėjai šoka piemenėlių. Akordeonistė — Marytė Starkavičiūtė

VOKIETIJOJE

— Europos Lietuviškųjų studijų savaitė vyks 1978 m. liepos 16—23 d. Freisinge prie Müncheno, Bildungszentrum "Kardinal-Döpfner-Haus". Freisingas — 33 km. nuo Müncheno, senas vokiečių kultūros miestas su daugeliu bažnyčių ir seniausiu bravoru pasaulyje. Studijų namai iškilę virš miestelio, gra-

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

CICERO JŪRŲ ŠAULIAI

1977 m. gruodžio 31 d. Cicero jūrų šaulių kuopa "Klaipėda", šv. Antano parapijos salėje Ciceroje surengė Naujų metų sutikimo balių, į kurį susirinko per 160 svečių.

Skanius šaltus užkandžius ir karštą vakarienę paruošė kuopos šaulės, žinoma, tos patios, kurios kiekvieną kartą šį darbą atlieka. Prie salės papuošimo daug darbo ir energijos įdėjo A. Markauskas, talkininkaujant kitiems šauliams. Baro reikalus, kaip ir visuomet, tvarkė V. Tiknevičius, padedant K. Lazinskiui, jų darbas yra sunkus ir nepavydėtinas, kai visi sėdi prie stalų ir linksmiai leidžia laiką, jie yra priversti dirbti.

Kuopos pirmininkas K. Milkovaitis, atidarydamas balių, pasveikino visus susirinkusius ir pakvietė kuopos kapelioną kun. A. Rutkauską sukalbėti maldą. Smagiam A. Markausko vadovaujamam orkestrui grojant, mėgėjai galėjo gerai pasišokti. Artėjant dvyliktai valandai, kuopos pirmininkas visus pasveikino su Naujais 1978 metais, palinkėjo visiems geriausios sėkmės, ir orkestrui pritariant visi traukė "Ilgiausių metų". Po to, kaip įprasta salėje užkandžius avilys: pūtė įvairias birbynes, vieni kitus sveikino, linkėdami laimės ir sveikatos.

Nutilus paskutiniems orkestro garsams, svečiai nenoriai skirsėsi į namučius, o išėjus lauk, pasitiko sniego pūga, vietiniams — ciceriškiams dar šiaip, bet kuriems reikėjo toliau važiuoti, tai buvo mažas malonumas.

Alf. Gailius

Jis saugojo Lietuvą nuo kriminalistų

Praėjusiose Kūčiose 85 m. amžiaus sulaukę buvęs Lietuvos kriminalinės policijos vyr. valdininkas Stasys Trinka, užtarnautas pensijos dienas leidžiantis Chicagoje dukros Reginos ir žento Vlado Andrijauskų globoje. Sukaktuvininkas Stasys Trinka prisimintinas ne tik už jo ištikimą tarnybą nepriklausomai Lietuvai, bet ir už tai, kad jis yra parašęs įdomius atsiminimus, kurie laukia leidėjo.

Stasys Trinka gimė Žagarėje 1892. XII. 24. 1913 m. pašauktas į rusų kariuomenę. Prasidėjus I pas. karui išvyko į frontą ir dideliame mūšyje Galicijoje netoli Livo 1914 m. buvo sunkiai sužeistas. Po ilgesnių tyrimų paleistas į atsargą, grįžo atgal į Žagarę. Prisikėlus Lietuvai laisvam ir nepriklausomam gyvenimui, 1921 m. įstojo tarnauti į kriminalinę policiją Šiauliuose ir čia tarnavo iki pat Lietuvos nepriklausomybės praradimo. Tiesa, kaip mokantį gerai rusų kalbą, bolševikai dar jį paliko tarnauti kurį laiką, kol visus nepriklausomos Lietuvos valdininkus pakeltė savaitis. 1941 m. birželio mėn. vežimuose į pirmųjų tremtinių sąrašus nebuvo įtrauktas, bet antruosiuose sąrašuose jau figūruavo Trinkos ir jo šeimos narių pavardės. Bolševikams iš Lietuvos pasitraukus, St. Trinka tuos sąrašus matė savo akimis. Nors kriminalinė policija saugojo Lietuvą tik nuo kriminalistų, bet buvę jos valdi-

sios mokslo minties" muziejumi, kuris įsteigtas prieš ketvertą metų. Muziejuje būsiąs ir lietuvių istorijos skyrius. Čia būsią demonstruojamos ir retos lietuvių knygos — originalai, kaip Martyno Mažvydo 1547 metų Katekizmas, M. Daukšos postilė, jo Katekizmas, pirmasis lietuviškas žodynas, paruoštas K. Širvydo ir išleistas 1629 m. ir panašūs eksponatai.

1944 m. traukiantis iš Lietuvos nuo tų pačių bolševikų, St. Trinkos šeima buvo išsklaidyta. Sūnus Vytautas liko Lietuvoje ir jo likimas nežinomas. Žmona Klementina Trinkienė mirė 1959 m. Chicagoje, o sūnus Adolfas Trinka taip pat mirė Chicagoje 1973 m. Abiejų palaikai ilgiai šv. Kazimiero kapinėse. Dukra Regina Trinkaitė - Andrijauskienė su šeima gyvena Chicagoje ir globoja gražaus amžiaus sulaukusį tėvą.

St. Trinkos atsiminimų yra apie 150 mašinraščio puslapių. Tai tikrai įdomūs ir intriguojantys atsiminimai apie tai, kaip kriminalinė policija kovojo su žmogžudžiais, vagimis ir kitais kriminalistais. Atsiminimai daugiausia liečia Ziemaitį, juose smulkiai užgriebiama ir prel. Olsausko byla, nes St. Trinka asmeniškai dalyvavo šio dindinkų apklausinėjimuose. Skaitydamas atsiminimus, stebiesi St. Trinkos objektyvumu ir atvirumu. Jis kalba tik faktais, be jokios poezijos ar tūkštadžiavimo. Įdomiai prisimename ir jo gimtoji Žagarė šimto metų anurose.

Štai tik viena ištraukėlė: "1940-41 metais kokie tai churliganai nakties metu šv. Barbaros palaikus iš grabo išėmė ir atnešę pastatė prie klebonijos durų. Klebonas tą vakarą buvo nuėjęs pas Naujosios Žagarės kleboną. Apie vidurnaktį grįžęs namo, rado prie durų pastatytą kokią tai lyg baidyklę. Manydamas, kad koks nors episininkas norėjo jį pagądinti, jis rastąją baidyklę atnešė į savo miegamąjį ir, ją pastatęs į kamą, nuėjo miegoti. Sekantį rytą paaiškėjo, kad rastąją baidyklę yra Barbaros palaikai. Jie vėl buvo padėti atgal į grabą, esantį bažnyčios rūsyje. Kas juos iš grabo išėmė, išaiškinti nepavyko..."

Tinkamiausias paminklas gražaus amžiaus sulaukusiam Stasiui Trinkai būtų jo atsiminimų išleidimas. Atsiminimai bus labai pravartūs ir nepriklausomai Lietuvos gyvenimo tyrinėtojams.

V. R.

ESM TIESIA KELIUS

JAV sukurta programa elektroninei skaičiavimo mašinai, kuri padeda projektuoti "taupiausius" kelius automobilio sudeginamo kuro pažūriui. Užprogramuojamos vietovės, kur bus tiesiamas kelias, reljefas, vėjų kryptis, oro temperatūros kaita įvairiais metų laikais, taip pat numatomas automobilį srauto intensyvumas. Tokios programos efektyvumas jau praktiškai įrodytas.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-3369
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Nuo sausio mėn. 18-os iki 26-os d. Tėvų Marijonų koplyčioje Romoje, prisimenant arkivyskupo Jurgio Matulio mirtį, bus laikoma šv. Mišių novena, prašant iš Dievo sveikatos ir kitų malonių per jo užtarimą.

DRAUGO skaitytojai yra kviečiami prisidėti prie šių Mišių.

Prašomi kreiptis šiuo adresu:

Very Rev. Joseph Dambrauskas, M.L.O.
6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, Ill. 60629

Jūsų vardas ir adresas

Intencija

Aukos